

Littafin Daniyel - Lamba Arba'in da Biyar

Sauyin Ma'ana na Alama: Warware Asirin "Na Kullum" a cikin Littafin Daniyel

Jeff Pippenger
2024-01-09

"Na kullum" a cikin littafin Daniyel William Miller ya gane ta a matsayin alamar Roma ta arna ko kuma arna, amma a kwanaki na karshe ita ce alamar kin karɓar tushen gaskiyoyin William Miller. Tana wakiltar karshen tawaye da ya fara a shekara ta 1863, tare da kin karɓar fahimtar Miller game da "sau bakwai" na Musa a Littafin Lawiyawa sura ta ashirin da shida. Sa'ad da Adventism ya ki karɓar sahihin tantance "na kullum" a matsayin arna, sai suka mai da alamar Shaidan ta zama alamar Almasihu. Ishaya ya bayyana cewa wannan aiki juyar da abubuwa ne juye. An kafa kin karɓar "na kullum" a cikin shekarun 1930 (karni na uku na Adventism), amma ya kasance muhawara tun daga shekara ta 1901 (karni na biyu na Adventism). Kamar yadda yake da Isra'ila ta dā, kin karɓar gaskiya a hankali-hankali ya kai ga karɓar kuskure wanda yake dāuke da ginshikan zunubin da ba a gafartawa.

Zunubin da ba a gafarta wa Yahudawa masu gardama ba ya kasance an misalta shi sa'ad da suka bayyana ayyukan da Almasihu ya yi a matsayin ayyukan Shaidan. Isra'ila ta dā ita ce babban alamar Isra'ila ta zamani, kuma Isra'ila ta zamani ta aikata wannan abu dīn kwarai, sai dai a akasin hanya. Sun dāuki ayyukan Shaidan (arna), suka jingina waɗannan ayyukan ga Almasihu. Tawayen Isra'ila ta dā ya haɗa da zaɓensu na Shaidan a matsayin sarkinsu.

Saboda haka, da Bilatus ya ji wannan magana, sai ya fito da Yesu waje, ya zauna a kujerar shari'a, a wani wuri da ake kira Dandali, amma da Ibrananci, Gabbatha. Kuma kuwa ranar shirye-shiryen Idin Ketarewa ce, wajen sa'a ta shida kuma: sai ya ce wa Yahudawa, Ga Sarkinku! Amma suka yi ihu, Ku kawar da shi, ku kawar da shi, a gicciye shi. Bilatus ya ce musu, Ashe, zan gicciye Sarkinku ne? Manyan firistoci suka amsa, Ba mu da wani sarki sai Kaisar. Sai ya bashe shi a hannunsu domin a gicciye shi. Suka kuwa dāuki Yesu, suka tafi da shi. Yahaya 19:13–16.

Bilatus shi ne wakilin Roma arna, kuma Sister White ta bayyana cewa macijin da aka koro daga sama a cikin Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha biyu, shi ne Shaidan; amma a ma'ana ta biyu, macijin kuma Roma arna ce. Saboda haka macijin yana samun alama ta wurin "na kullum." Karshen tawayen Isra'ila ta dā, sa'ad da suka shelanta a bainar jama'a cewa, "Ba mu da wani sarki sai Kaisar," ya wakilci shelar da suka yi a fili cewa su talakawan sarkinsu ne, kuma sarkinsu shi ne Shaidan. Wannan tawaye ga Allah a matsayin Sarki ya fara ne a zamanin annabi Sama'ila, sa'ad da suka ki Allah a matsayin sarkinsu suka kuma nemi a ba su sarkin mutum domin su zama kamar sauran al'ummai.

Sa'an nan dukan dattawan Isra'ila suka taru wuri guda, suka zo wurin Sama'ila a Rama, suka ce masa, Ga shi, ka tsufa, 'ya'yanka kuma ba sa tafiya cikin hanyoyinka: yanzu sai ka naɗa mana sarki ya yi mana shari'a kamar dukan al'ummai. Amma wannan abu ya bata wa Sama'ila

rai, sa'ad da suka ce, Ka ba mu sarki ya yi mana shari'a. Sai Sama'ila ya yi addu'a ga Ubangiji. Ubangiji kuwa ya ce wa Sama'ila, Ka saurari muryar mutanen nan cikin dukan abin da suke fada maka: gama ba kai suka ki ba, ni ne suka ki, domin kada in yi mulki a kansu. Daidai da dukan ayyukan da suka yi tun daga ranar da na fito da su daga Masar har zuwa yau, inda suka yashe ni, suka kuma bauta wa wadansu alloli, haka su ma suke yi maka. 1 Sama'ila 8:4-8.

Tsohon Isra'ila bai taɓa gane cewa sun ki Allah ba, ko kuwa cewa marmarinsu na samun sarki na duniya zai kai har ga matsayin da za su gicciye Almasihu, su kuma zaɓi Shaidan a matsayin sarkinsu. Tawayensu ya boye daga idanunsu ta wurin ra'ayoyinsu na adalcin kai, wato cewa duk da sun ki Allah, har yanzu su ne zaɓaɓɓun jama'a; domin, a ganinsu, Allah har yanzu yana ci gaba da kiyaye tsattsarkan hidimar annabci, ko bayan Sama'ila.

Sun ba su fahimci hidimar annabci ta annabawa daidai ba, suna dauka cewa kasancewar annabawan Allah a cikinsu hujja ce cewa su ne mutanen Allah da aka zaɓa. Ba su gane cewa sun yi nesa da Allah ba, kuma annabawan suna koƙarin jagorantar su su komo ga Allah, domin sun fassara aikin annabawan a matsayin shaida ta jagorancin Allah. Wannan kuwa duk da ci gaba da kin dukkan sakonnin annabawan da aka aiko musu da su. Irin wannan rufi ya aukawa Adventism a shekara ta 1863.

Adventiyawa sun ki motsin da aka tattara ta wurin hidimar William Miller, suka kuma zaɓi su zama coci da aka yi wa rijista bisa doka a daidai shekarar da suka ki sakon Musa na "sau bakwai," kamar yadda Iliya (William Miller) ya isar. A wannan shekarar ce kuma suka kirƙiri jadawalin annabci na jabu, wanda ba za a kara iya karantawa ba, kuma ba zai kara iya "yin magana" ba bisa ga Habakkuk 2, aya ta 3, domin yana buƙatar takardar bayani domin a fassara shi. Jadawalan Habakkuk ana iya karanta su yadda suke, sabili da haka suna iya "yin magana".

Adventism ya ki yin kowace irin binciken kai game da zaɓin da suka yi a shekara ta 1863, domin, a karshe dai, suna da annabiya a tsakiyarsu, abin da ya tabbatar da cewa su ne mutanen saura da aka bayyana a littafin Ru'ya ta Yohanna, waɗanda suke da Ruhun Annabci. Sun nuna irin wannan ruhu da hali na Isra'ila ta da, kuma tawayen da ya fara da kin yarda da jauhari na farko da Miller ya gano, daga bisani ya kai su ga kin amincewa da tantancewar Miller game da jauharen "na yau da kullum" ma.

Isra'ila ta zamani ta ki fahimtar Miller game da "na kullum," alama ce ta Roma ta arna, wadda kuma alama ce ta Shaidan, kuma ta yi da'awar cewa "na kullum" alama ce ta Kristi. Wato, Isra'ila ta zamani ta zaɓi ta karɓi alamar Shaidaniyya a matsayin alamar Kristi. Kamar yadda Isra'ila ta da ta shelanta cewa ba su da wani sarki sai Kaisar, wakilin Roma ta arna, wadda alama ce ta Shaidan.

Dangane da aiwatarwar annabci, wannan zaɓi ya wajabta cewa Isra'ila ta zamani za ta buƙaci ta sake fassara surori na bakwai, takwas da tara na Daniyel, waɗanda su ne ainihin surorin da Kogin Ulai yake wakilta, kuma su ne karuwa cikin sani a tarihin Millerite. Za a tilasta musu su canja waɗannan surorin, gama sura ta takwas tana yin nuni kai tsaye ga "na kullum" har sau uku.

Tilasta da tarihin da ya kasance inda aka buɗe wahayin Kogin Ulai, 'yan Miller ba su iya ganin wasu mulkokin duniya dabam ba kafin Almasihu ya komo ya kafa madawwamiyar mulkinsa,

kamar yadda aka wakilta a cikin sura ta biyu ta Daniyel. Saboda haka suka dauki mulki na huɗu, wato Roma, a matsayin mulki ɗaya mai fannoni biyu. Waɗannan fannoni biyu an wakilta su kai tsaye a cikin surori na bakwai da na takwas na Daniyel. Daniyel ya bayyana cewa wahayin da ya karɓa a sura ta takwas ya kamata a fahimce shi dangane da wahayin sura ta bakwai.

A shekara ta uku ta mulkin sarki Belshazzar, wahayi ya bayyana gare ni, ni kuwa Daniyel, bayan wancan da ya bayyana gare ni tun da fari. Daniyel 8:1.

Wahayin da “ya bayyana ga” Daniyel “da fari,” shi ne wahayin sura ta bakwai.

A cikin shekara ta fari ta Belshazzar sarkin Babila, Daniyel ya yi mafarki da wahayi a kansa yana kwance a gadonsa; sa’an nan ya rubuta mafarkin, ya kuma faɗi taƙaitaccen abin da yake nufi. Daniyel 7:1.

Wahayin biyu suna wakiltar fannoni biyu na masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki waɗanda aka fara wakilta a babi na biyu na Daniyel. An maimaita masarautu huɗu na Babila, Mediya da Farisa, Girka da Roma a babi na bakwai, sa’an nan kuma a babi na takwas, amma tare da bambanci tsakanin abubuwan siyasa na masarautu huɗun da abubuwan addini na masarautu huɗun. A cikin Daniyel bakwai, ana wakiltar masarautun da dabbobin farauta, amma a babi na takwas ana gabatar da waɗannan masarautu guda ɗaya ta wurin dabbobin Wuri Mai Tsarki. Daniyel ya so ya fahimci wahayin babi na bakwai, sai Jibra’ilu ya zo wurinsa domin ya bayyana masa shi.

Ni Daniyel na yi baƙin ciki a cikin ruhuna a tsakiyar jikina, kuma wahayin da ke cikin kaina ya firgita ni. Sai na matsa kusa ga ɗaya daga cikin waɗanda suke tsaye a wurin, na tambaye shi gaskiyar dukan wannan. Sai ya faɗa mini, ya kuma sanar da ni fassarar waɗannan abubuwa. Waɗannan manyan namomin jeji, waɗanda su huɗu ne, su ne sarakuna huɗu waɗanda za su tashi daga duniya. Amma tsarkakan Maɗaukaki za su karɓi mulkin, su mallaki mulkin har abada, i, har abada abadin. Daniyel 7:15–18.

An sanar da Daniyel cewa dabbobin nan huɗu masarautu huɗu ne na duniya waɗanda za su wanzu har sai an kafa madawwamin mulkin Allah, daidai da abin da yake cikin sura ta biyu ta littafin Daniyel. Za a kasance da masarautu huɗu na duniya waɗanda za su riga zuwan madawwamin mulkin Allah, kamar yadda dutsen da aka fasa daga dutse ya wakilta a sura ta biyu, wanda ya cika dukan duniya.

’Yar’uwa White ta dauki fahimtar Milleriyawa game da waɗannan masarautu huɗu zuwa nesa fiye da yadda Milleriyawa suka fahimta, sa’ad da ta yi magana game da dabbar ƙasa ta Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha uku.

“A wannan lokaci an gabatar da wata alama dabam. Annabi ya ce: ‘Na ga wata dabba kuma tana fitowa daga ƙasa; tana da ƙaho biyu kamar na ɗan rago.’ Aya ta 11. Duka bayyanar wannan dabbar da kuma yadda ta taso suna nuna cewa al’ummar da take wakilta ba iri ɗaya ba ce da waɗanda aka gabatar ƙarƙashin alamomin da suka gabata. An gabatar wa annabi Daniyel manyan masarautun da suka yi mulkin duniya a matsayin namomin jeji masu farauta, suna tasowa sa’ad da ‘iskokin huɗu na sama suka yi ta fafatawa a kan babban teku.’ Daniyel 7:2. A cikin Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai, wani mala’ika ya bayyana cewa ruwaye suna

wakiltar ‘al’ummai, da taron jama’a, da al’ummai, da harsuna.’ Ru’ya ta Yohanna 17:15. Iska alama ce ta rikici. Iskokin huɗu na sama suna fafatawa a kan babban teku suna wakiltar munanan al’amuran nasara ta yaƙi da juyin juya hali, waɗanda ta wurinsu masarautu suka kai ga samun iko.” The Great Controversy, 439.

Dabbobin nan alamu ne na nasarorin yaƙe-yaƙe da aka cim ma yayin da masarautu suka hau mulki. A cikin annabci, dabbar farauta tana wakiltar ikon siyasa, tattalin arziƙi, da na soja na wata masarauta. Waɗannan masarautu ɗaya da aka wakilta a cikin littafin Daniyel sura ta biyu da ta bakwai, su ma an wakilta su a sura ta takwas, amma a can dukkansu suna da alaƙa da abubuwan da aka samo daga Wurin Tsarki na Allah, kuma ta haka suna wakiltar ɓangaren addini na masarautun, gama dukansu haɗin coci da Jiha ne.

A shekara ta uku ta mulkin Sarki Belshazzar, wahayi ya bayyana gare ni, wato gare ni Daniyel, bayan wanda ya bayyana gare ni da fari. Sai na ga cikin wahayi; kuma ya zama, sa’ad da na gani, cewa ina a Shushan, a cikin fada, wanda yake a lardin Elam; sai na ga cikin wahayi, kuma ina bakin kogin Ulai. Sa’an nan na ɗaga idanuna, na duba, sai ga, akwai wani rago a tsaye a gaban kogin, yana da ƙahoni biyu; kuma ƙahonin biyu suna da tsawo; amma ɗaya ya fi ɗayan tsawo, kuma wanda ya fi tsawon ya fito ne daga baya. Na ga ragon yana tunkuda zuwa yamma, da arewa, da kudu; har babu wata dabba da za ta iya tsayawa gabansa, ba kuma wanda zai iya kuɓutar da wani daga hannunsa; amma ya aikata bisa ga nufinsa, ya kuma zama babba. Kuma ina cikin yin tunani, sai ga, wani bunsuru ya fito daga yamma a bisa fuskar dukan duniya, bai kuma taɓa ƙasa ba: kuma bunsurun yana da wani fitaccen ƙaho a tsakanin idanunsa. Sai ya zo wa ragon nan mai ƙahoni biyu, wanda na gani yana tsaye a gaban kogin, ya ruga zuwa gare shi cikin fushin ƙarfinsa. Na ga shi ya matso kusa da ragon, sai ya husata ƙwarai da shi, ya bugi ragon, ya karya ƙahoninsa biyu: kuma babu wani ƙarfi a cikin ragon da zai iya tsayawa gabansa, amma ya jefar da shi ƙasa, ya tattake shi: kuma babu wanda zai iya kuɓutar da ragon daga hannunsa. Saboda haka bunsurun ya zama babba ƙwarai: kuma sa’ad da ya yi ƙarfi, babban ƙahon nan ya karya; kuma a maimakonsa suka fito huɗu fitattu zuwa ga kusurwoyi huɗu na sararin sama. Daniyel 8:1–8.

Babi na takwas ya fara da Daniyel yana tabbatar da cewa a lokacin yana rayuwa ne a cikin tarihin masarauta ta farko ta annabcin Littafi Mai Tsarki (Babila), amma wahayinsa bai bayyana wata alama da za ta wakilci Babila ba, domin ya fara ne da rago wanda ya wakilci masarauta ta biyu ta duniya, wato Mediya da Farisa. Rashin alamar Babila na da manufa, domin wata babbar siffa ta Babila ita ce tana wakiltar masarauta ce da aka kawar, sannan daga baya aka mayar, kamar yadda “lokuta bakwai” na Nebukadnezzar na rayuwa kamar dabba suka wakilta. A cikin waɗannan “lokuta bakwai” ana wakiltar wani ɓangare na Babila ta ruhaniya (paparoma), domin papancin ita ce masarautar da aka manta da ita na shekaru saba’in na alama, a lokacin da take da mummunan rauni. Gaskiyar cewa Daniyel ya bayyana cewa ya karɓi wahayin “a shekara ta uku ta mulkin sarki Belshazzar,” tana bayyana Babila a matsayin masarautar da ta gabaci masarauta ta biyu ta Mediya da Farisa, amma tana jaddada Babila a matsayin boyayyiyar masarauta, ko kuma masarautar da aka manta da ita, wadda aka manta da ita a kwanakin wani sarki guda.

Dabbobin da ke cikin sura ta takwas ba dabbobin farauta ba ne; dabbobi ne da ake amfani da su a matsayin hadayun hadaya a hidimar Wuri Mai Tsarki. Mulki na huɗu an wakilta shi a matsayin

“ƙaramin ƙaho,” ba a matsayin dabba ba; amma ƙahoni sun kasance wani ɓangare na Wuri Mai Tsarki na Allah, domin bagadun da ke cikin Wuri Mai Tsarki na Allah suna da ƙahoni a matsayin wani ɓangare na tsarinsu.

Ba wai kaɗai an wakilci masarautu huɗu na annabci da Daniyel ta amfani da kalmomin Wuri Mai Tsarki ba, har ma labarin da ke cikin surar ya ƙunshi kalmomi da dama waɗanda aka samo kai tsaye daga hidimar Wuri Mai Tsarki ta Allah. An gabatar da labarin da ke cikin surar da kalmomin Ibrananci da aka ɗauko daga hidimar Wuri Mai Tsarki, kuma an kuma gina aikin miƙa haɗaya a cikin hidimar Wuri Mai Tsarki a cikin tsarin surar. Gaskiyar cewa Daniyel da gangan ya danganta sura ta bakwai da ta takwas tare, tana ba waɗanda suke son gani damar fahimta cewa sura ta bakwai tana bayyana tsarin mulkin masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki, kuma sura ta takwas tana bayyana tsarin ikilisiyar masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki.

An tilasta wa Adventism ta rufe wannan gaskiya da tatsuniyoyin shaidaniyya, domin wannan ganewa yana bayyana cewa lu’ulu’un Miller sun kasance daidai kamar yadda Allah ya tsara su su kasance. Ƙin amincewarsu da fahimtar Miller game da “na yau da kullum,” ana wakilta shi a matsayin da’awar cewa “Allah ba shi da fahimta,” gama suna da’awar cewa sa’ad da Allah ya ba Miller tsari (ta wurin hidimar mala’iku masu tsarki), bai kasance daidai ba.

Lalle ne juya al’amura da kuke yi a bisa kansu za a ɗauke shi kamar yumbun maginin tukwane; gama aikin da aka yi zai ce game da wanda ya yi shi, Bai yi ni ba? Ko kuwa abin da aka ƙera zai ce game da wanda ya ƙera shi, Ba shi da fahimta? Ishaya 29:16.

Tsarin Miller shi ne tsarin annabci da ya gane kuma ya yi amfani da shi; amma tun daga shekara ta 1863 zuwa gaba, Adventism ya koma ga aikace-aikacen tauhidi na Furotestantanci mai ridda da kuma Katolika, domin ya rufe lu’ulu’un mafarkin Miller. Adventism ya karɓi ƙaryaƙƙen tsari (abin da aka tsara), domin ya ƙi aikin, haka kuma Mahaliccin aikin. Ta yin haka, suna da’awar cewa Mahaliccin aikin ba shi da fahimta. Ƙin wannan tsari ya kasance, kuma har yanzu yana nan, ƙin karuwar ilimi da aka buɗe hatiminsa a 1798. Waɗanda suke ƙin karuwar ilimin suna ƙin aikin da Mahaliccin aikin, kuma a harshen Daniyel su ne “mugaye”.

Mutane da yawa za a tsarkake su, a mai da su farare, kuma a gwada su; amma mugaye za su aikata mugunta; babu kuma ko ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta; amma masu hikima za su fahimta. Daniyel 12:10.

“Mugaye za su aikata mugunta,” ta haka ake nuna ci gaba mai ƙaruwa na ƙin gaskiya. Ƙin tsarin da mugaye suke yi, ƙin Allah ne, kuma a sakamakon haka Allah yana ƙin mugaye saboda ƙin da suke ƙoƙarin aiwatarwa ta wurin wani tsarin ƙarya.

Mutanena suna lalacewa saboda rashin sani: domin ka ƙi sani, ni ma zan ƙi ka, har ba za ka ƙara zama firistina ba: tun da ka manta da shari’ar Allahnka, ni ma zan manta da ‘ya’yanka. Hosea 4:6.

Mutanen Allah, waɗanda suka kasance “firistocinsa” daga 1844 har zuwa 1863, an ƙi su saboda rashin “sani” wanda aka ƙara ta wurin hidimar William Miller. Yana da muhimmanci a yi la’akari da mahallin aya ta shida a cikin Hosiya, domin mahallin yana nuna wani tawayen da yake ƙaruwa a

kan gaskiya, wadda aka wakilta a matsayin “sani.”

Ku ji maganar Ubangiji, ku 'ya'yan Isra'ila; gama Ubangiji yana da kara a kan mazaunan kasar, domin babu gaskiya, babu jinkai, babu sanin Allah a cikin kasar. Ta wurin rantsuwa, da karya, da kisa, da sata, da zina, suna balle shinge, jini kuma yana haɗuwa da jini. Saboda haka kasar za ta yi makoki, kuma kowane mai zama a cikinta zai raunana, tare da dabbobin jeji, da tsuntsayen sararin sama; hakika, kifayen teku ma za a dauke su. Duk da haka kada wani ya yi gardama, kada kuma wani ya tsawata wa wani; gama mutanenka suna kama da waɗanda suke gardama da firist. Saboda haka za ka fāɗi da rana, annabi kuma zai fāɗi tare da kai da dare, ni kuma zan hallaka uwarka. An hallaka mutanena saboda rashin sani: domin ka ƙi sani, ni ma zan ƙi ka, har ka daina zama firist a gare ni: tun da ka manta da dokar Allahnka, ni ma zan manta da 'ya'yanka. Gwargwadon yadda suka ƙaru, haka suka yi mini zunubi: saboda haka zan juya ɗaukakarsu zuwa kunya. Suna cin zunubin mutanena, kuma suna ɗora zuciyarsu ga muguntarsu. Kuma zai kasance, kamar mutane, haka firist: zan hukunta su saboda al'amuransu, in sāka musu bisa ga ayyukansu. Gama za su ci, amma ba za su ƙoshi ba: za su yi karuwanci, amma ba za su ƙaru ba: domin sun daina kula ga Ubangiji.

Karuwanci da ruwan inabi da sabon ruwan inabi suna kawar da hankali. Mutanena suna neman shawara a gun gumakansu na itace, sandarsu kuma tana ba su sanarwa: gama ruhun karuwanci ya sa su bace, sun kuma tafi suna yin karuwanci daga ƙarƙashin Allahnsu. Suna miƙa hadaya a kan kololuwar duwatsu, suna kuma ƙona turare a kan tuddai, a ƙarƙashin itatuwan oak da poplar da elm, domin inuwarsu tana da kyau: saboda haka 'ya'yanku mata za su yi karuwanci, matanku kuma za su yi zina. Ba zan hukunta 'ya'yanku mata sa'ad da suke yin karuwanci ba, ko matanku sa'ad da suke yin zina ba: gama su kansu suna ware kansu tare da karuwai, suna kuma miƙa hadaya tare da mashayan karuwanci: saboda haka mutanen da ba su da fahimta za su rushe. Ko da yake kai, Isra'ila, kana yin karuwanci, duk da haka kada Yahuda ya yi laifi; kada kuma ku je Gilgal, kada ku haura zuwa Bet-aven, kada kuma ku rantse, “Ubangiji yana raye.” Gama Isra'ila tana ja da baya kamar karsanar da ta saba ja da baya: yanzu Ubangiji zai ciyar da su kamar ɗan rago a faɗaɗɗen wuri. Ifraimu ya manne wa gumaka: ku kyale shi. Shan giya ta su ta lalace: suna ta yin karuwanci koyaushe: shugabanninta cikin kunya suna son a ce, “Ku bayar.” Iska ta ɗaure ta a cikin fikafikanta, za su kuma ji kunya saboda hadayunsu. Hosiya 4:1–19.

Gargadin da ke cikin Hosea shi ne cewa, “Ubangiji yana da kara da mazaunan kasar, domin babu gaskiya, babu jinkai, babu kuma sanin Allah a kasar.” Adventism mutanen Allah ne na kwanaki na karshe. A ranar da mutumin goga kura ya shiga ɗakin Miller, Adventism, har da mutane, firistoci, da annabawa, “wanda ba ya fahimta zai fāɗi,” gama za su kasance “a haɗe da gumaka.” Gumakansu kuwa su ne ƙagaggun koyarwarsu, waɗanda aka saka a cikin ƙagaggen tsari.

Tawayen da aka wakilta ta wurin ƙin karɓar ƙaruwar sani, wani ƙara tsananta tawaye ne a hankali a hankali wanda yake kaiwa ga matakin da wa'adin jarabawarsu ya ƙare da furucin cewa sun haɗu da koyaswar karya da aka share daga ɗakin Miller. An wakilci tawayensu a matsayin yin karuwanci a kai a kai. Daga 1863 zuwa gaba har zuwa rufe wa'adin jarabawa, suna ci gaba da yin tawaye har sai an tofar da su daga bakin Ubangiji.

Tawayen kin yarda da sani an wakilta shi ta wurin yadda suka “ci gaba da” yin zina, kuma ko da yake ba kalmar Ibrananci *dāya* ba ce, ma’anarta iri *dāya* ce da kalmar Ibrananci “*tamid*” wadda take nufin “mai ci gaba”, kuma an fassara wannan da “*na kullum*” a cikin littafin Daniyel.

Za mu ci gaba da nazarinmu game da masarautu hudu na annabcin Littafi Mai Tsarki a talifi na gaba.

“Sa’an nan na ga, dangane da ‘Daily,’ cewa kalmar ‘sacrifice’ hikimar mutum ce ta kara, kuma ba ta cikin rubutun asali; kuma Ubangiji ya ba waɗanda suka ba da kiran sa’ar shari’a fahimtar da ta dace game da shi. Sa’ad da haɗin kai yake akwai, kafin 1844, kusan duka sun haɗu a kan sahihiyar fahimta game da ‘Daily,’ amma tun daga 1844, cikin ruɗani, an rungumi wasu ra’ayoyi dabam, kuma duhu da ruɗani suka biyo baya.” Review and Herald, Nuwamba 1, 1850.